

Z Á P I S N I C A
ZO ZASADNUTIA AKREDITAČNEJ RADY
VYSOKEJ ŠKOLY VÝTVARNÝCH UMENÍ V BRATISLAVE

Čas a miesto zasadnutia: 22. augusta 2022, 14.00 h, Vysoká škola výtvarných umení,
Hviezdoslavovo námestie 18, Bratislava, (1. posch., č. m. H-135)

Prítomní – Akreditačná rada VŠVU: doc. MgA. Filip Cenek – dekan FVU TU Brno (ospravedlnený, hlasovanie „per rollam“); Mgr. art. Barbara Davidson, ArtD. – Komora reštaurátorov (ospravedlnená, hlasovanie „per rollam“); doc. Mgr. Katarína Kolbiarz Chmelinová, PhD. – Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta (online); Mgr. Ján Kralovič, PhD. – Vysoká škola výtvarných umení (prezenčne); Mgr. Oľga Miháliková – riaditeľka Slovenskej komory architektov (ospravedlnená, hlasovanie „per rollam“); prof. PhDr. Peter Michalovič, CSc. – Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta (prezenčne); Mgr. Mária Beňačková Rišková – nezávislá odborníčka v oblasti dizajnu, multimédií, kultúrneho dedičstva (ospravedlnená, hlasovanie „per rollam“); Mgr. art. Peter Sit – Vysoká škola výtvarných umení (zástupca študentov)/(online); Mgr. Lucia Gregorová Stach, PhD. – Slovenská národná galéria (ospravedlnená, hlasovanie „per rollam“).

Ostatní: doc. Mgr. Bohunka Koklesová, PhD. – rektorka VŠVU (prezenčne); doc. Mgr. art. Jana Hojstričová, ArtD. – prorektorka VŠVU pre štúdium (prezenčne); Mgr. Zuzana Candráková – tajomníčka Akreditačnej rady VŠVU (Kancelária pre kvalitu VŠVU)/(prezenčne); prof. PhDr. Marián Zervan, PhD. z KTDU (online); prof. Ing. arch. Monika Mitášová, PhD. z KTDU (online); prof. Boris Kvasnica, akad. mal. z KR (prezenčne).

Program zasadnutia Akreditačnej rady Vysokej školy výtvarných umení:

1. Otvorenie zasadnutia Akreditačnej rady Vysokej školy výtvarných umení.
2. Prezentácia učebného plánu doktorandského štúdia na VŠVU (študijné programy doktorandského štúdia) a diskusia.
3. Prezentácia Kritérií VŠVU na vyhodnotenie splnenia podmienok získania umelecko-pedagogického titulu „docent“/„profesor“ v odbore habilitačného/inauguračného konania Umenie a diskusia.
4. Záver zasadnutia Akreditačnej rady Vysokej školy výtvarných umení.

Priebeh zasadnutia Akreditačnej rady Vysokej školy výtvarných umení:

1. Otvorenie zasadnutia Akreditačnej rady Vysokej školy výtvarných umení

Zasadnutie Akreditačnej rady Vysokej školy výtvarných umení (ďalej len „AR VŠVU“) otvoril predseda AR VŠVU prof. Peter Michalovič, ktorý v úvode privítal prítomných členov AR VŠVU, rektorku VŠVU, prorektorku VŠVU pre štúdium, tajomníčku AR VŠVU a zabezpečujúce osoby z VŠVU. Oboznámil všetkých zúčastnených s programom zasadnutia, jeho priebehom a s cieľmi, ktoré majú byť splnené.

2. Prezentácia učebného plánu doktorandského štúdia na VŠVU (študijné programy doktorandského štúdia)

Po otvorení zasadnutia AR VŠVU nasledovala prezentácia učebného plánu doktorandského štúdia na VŠVU:

Študijný odbor: Umenie / Študijný program: Výtvarné umenie (špecializácia: výtvarné umenie, dizajn, architektonická tvorba, reštaurátorská tvorba)

Študijný odbor: Vedy o umení a kultúre / Študijný program: Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry

Prezentáciu zahájil prof. Zervan – vedúci Katedry teórie a dejín umenia, ktorého neskôr, v rámci diskusie, doplnila prof. Mitášová. Podrobne predstavili učebný plán doktorandského štúdia na VŠVU (materiál bol predsedovi a členom AR VŠVU k dispozícii na oboznámenie sa cez interné Úložisko VŠVU).

Študijné programy doktorandského štúdia v študijnom odbore Umenie a v študijnom odbore Vedy o umení a kultúre sú v mnohom podobné, kľúčovým momentom je práca na vybranej téme, či už v tvorbe alebo v teórii, ide o spoluprácu na téme so školiteľom. Veľmi dôležitým je predmet „Umelecký výskum“, ktorý je situovaný do dvoch polôh – umelecký výskum – teória a umelecký výskum – prax. Umelecký výskum na strane teórie je orientovaný tak, že teoretici sa oboznamujú s tým, aké podoby, resp. teoretické koncepcie umeleckého výskumu existujú. V 3. stupni štúdia sa prepájajú grantové schémy a štúdium, zapojenie študentov (doktorandov) do grantovej schémy je kľúčové. Na strane umelcov je to nastavené tak, že budú absolvovať tento predmet s menším počtom kreditov ako teoretici (umelci – 3 kredity, teoretici – 5 kreditov); obidve skupiny teoretikov aj umelcov sa stretávajú na tomto predmete. Na strane umelcov je tiež predmet „Umelecký výskum – prax“, ktorý absolvujú ako umelci, tak aj teoretici. Ide o akúsi previazanosť umelcov (výtvarníkov) a teoretikov a v konečnom dôsledku sa stretnú v nejakej podobe spolupráce. Taktiež učebný plán obsahuje množstvo voliteľných predmetov, ktoré boli súčasťou aj predchádzajúceho učebného plánu. Najväčšou snahou bolo v čo najväčšej miere integrovať všetky predmety, ktoré tam boli, do kľúčových troch alebo štyroch predmetov, aby vznikol väčší priestor a čas pre individuálne štúdium a výskum a poskytnutie študentom priestoru pre hlbšiu profiláciu vo voliteľných predmetoch.

Prof. Mitášová doplnila prezentáciu programov o informáciu, že koncipovanie programov sa začalo s testovacími seminármi, ukázala sa tu možnosť predebatovať metodológiu výskumu a urobiť si interpretačné semináre týkajúce sa určitých kľúčových textov; ukazujú sa celkom dobré výsledky, vyťaženosť zo seminárov, testovacia verzia sa javí ako dobrý spôsob pri prepájaní metodologickej a teoretickej literatúry s aktuálnymi témami a taktiež pri debatách medzi pedagógmi vyučujúcimi tieto predmety a semináre.

Prof. Kvasnica sa vyjadril v tom zmysle, že spočiatku bol skeptický pri uvádzaní zmien v učebnom pláne, avšak neskôr sa tieto zmeny ukázali ako dobrá cesta, výborná myšlienka a celkovo vníma zmeny ako zmysluplné.

Doc. Hojstričová upozornila na predmet „Kolokvium“, ktorého legitimita sa testovala počas minulých semestrov. Podľa jej názoru ide o veľmi dobrú platformu, pretože umožňuje doktorandom získať tak potrebnú spätnú väzbu. Nový návrh prináša rozšírenie o predmet „Kolokvium II“ s presahom do medzinárodného kontextu (v učebnom pláne), ale samozrejme bude akceptované aj absolvovanie „kolokvia“ na inej vysokej škole. Už druhým rokom je posilnené priame vypisovanie tém vo výtvarnom umení v tandeme „školiteľ – školiteľ-konzultant“ s pozitívnym charakterom. Zároveň sa posilnilo zjednotenie školiteľských konzultácií na „školiteľ – školiteľ-konzultant – doktorand“ – ide o logický krok; ďalej sa v rámci pedagogickej činnosti zaviedla „Pedagogická činnosť na mobilite“ a čo sa týka

výberových predmetov – doktorand si môže vybrať výberový predmet v rámci svojho doktorandského štúdia, jedným z výberových predmetov je aj doplnková pracovná stáž – 3. stupeň a samozrejme, ak si študent v rámci svojho výskumu akýkoľvek predmet požiada na inej vysokej škole a absolvuje ho, je mu zo strany VŠVU uznaný ako výberový predmet.

Prof. Zervan informoval AR VŠVU o rozdelení 3. stupňa štúdia na tri úrovne – samotné doktorandské štúdium (absolvovanie prostredníctvom prednášok a seminárov), ďalej vedecká činnosť a v neposlednom rade pedagogická činnosť. Súčasťou vedeckej činnosti je aj publikačná činnosť. Vytvoril sa bodový systém hodnotenia publikačnej činnosti, ako aj umelecko-tvorivej činnosti, ktoré sú súčasťou programu v intenciách dodržania legislatívy a s prihliadnutím na špecifikáciu VŠVU.

Doc. Hojstričová informovala AR VŠVU o prepojení týchto dvoch študijných programov – dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry a výtvarné umenie. Obidva študijné programy sú rozšírené na dennú a externú formu; každý študijný program v študijnom odbore má svoje špecifiká, ale obidva študijné odbory na VŠVU sa navzájom dopĺňajú.

Predseda AR VŠVU prof. Michalovič, ktorý dlhé roky sleduje pedagogické, vedecké a umelecké aktivity na VŠVU, konštatoval, že programy vníma veľmi pozitívne a je rád, že sa konečne podarilo prepojiť teoretikov a umelcov, pričom „umelecký výskum“ je toho výsledkom. Taktiež vyzdvihol skĺbenie kvalitného personálneho obsadenia v oboch študijných programoch, k tomu je prispôsobený veľký počet výberových predmetov – ponuka je veľmi pestrá a doktorand si má z čoho vyberať. Pán predseda ocenil veľmi kvalitne vypracovaný program; podľa neho je garanciou, že štúdium bude zmysluplné, kvalitné a pre študentov prínosné.

Doc. Kolbiarz Chmelinová na základe preštudovaných podkladov pozitívne hodnotila formu prepojenia a dôraz na individuálne štúdium. Povedala, že ide o logické prepájanie umenia a teórie na vysokej umeleckej škole. Je to prirodzené.

Predseda AR VŠVU prof. Michalovič požiadal o vyjadrenie/stanovisko člena AR VŠVU, Mgr. art. Sita (za študentskú časť/doktorandov), ktorý vyjadril pochvalu nad zmenami v programe, uvítal zlúčenie predošlých umeleckých študijných programov a tesnejšie prepojenie na teoretické premety, vníma to ako sympatický a logický krok; veľká spokojnosť.

V závere prof. Michalovič poďakoval za prezentovanie tohto bodu programu a ukončil diskusiu. Následne otvoril bod 3. programu zasadnutia AR VŠVU.

3. Kritériá na habilitačné a inauguračné konanie na VŠVU

Nasledovala prezentácia dvoch materiálov, ktoré dostali predseda a členovia AR VŠVU k dispozícii na oboznámenie sa:

- Kritériá VŠVU na vyhodnotenie splnenia podmienok získania umelecko-pedagogického titulu „docent“ v odbore habilitačného konania Umenie,
- Kritériá VŠVU na vyhodnotenie splnenia podmienok získania umelecko-pedagogického titulu „profesor“ v odbore inauguračného konania Umenie,

Úvodného slova sa ujala doc. Koklesová, rektorka VŠVU, ktorá bližšie poinformovala prítomných s uvedenými materiálmi. Následne ju doplnili prítomní kolegovia z VŠVU – dvaja prítomní zodpovední garanti: prof. Mitášová a prof. Kvasnica.

Doteraz boli všetky kritériá definované podľa špecializácií (vizuálne umenia, dizajn, architektonická tvorba, reštaurátorstvo), existovali štyri typy kritérií. Okrem zabezpečujúcich osôb – prof. Mitášová a prof. Kvasnica sú ďalšími zabezpečujúcimi osobami spĺňajúcimi požiadavky: prof. Kovačovský, prof. Klein a prof. Hájek. V rámci intenzívnych diskusií sa podarilo vytvoriť kritériá pre odbor habilitačného konania „Umenie“ a kritériá pre odbor inauguračného konania „Umenie“, kde sa nájdu dizajnéri, reštaurátori, architekti a aj vizuálni

umelci. Je nutné dodržať platné „Štandardy“ (SAAVŠ) a nie je možné podliezať laťku kritérií z predchádzajúceho obdobia. Vstupuje sem nový moment týkajúci sa reformy evidencie umeleckej činnosti a evidencie publikačnej činnosti (EUCA a EPCA, resp. CREUČ a CREPČ). Na základe uvedeného sa VŠVU pokúsila o zosúladenie „kritérií“ so štandardami (SAAVŠ), ale najmä s novými pravidlami pri evidencii umeleckej a publikačnej činnosti. Kľúčové sú kvantifikačné kritériá, kde sa upustilo od rigidného vymenúvania rôznych aktivít, vytvorili sa širšie koncipované kvantifikačné položky. Dôležité je, aby Umelecká rada VŠVU posudzovala nielen kvantifikačné kritériá, ale aj expertné posúdenie tvorby uchádzača.

Predmetné kvantifikačné kritériá pre habilitačné konanie a inauguračné konanie obsahujú tri časti: A. tvorivá činnosť, B. pedagogická a ďalšia tvorivá činnosť a C. ohlasy na tvorivú a pedagogickú činnosť.

Prof. Mitášová konštatovala, že dôležitá je aj diferenciacia medzi habilitačným konaním a inauguračným konaním, kde v rámci žiadosti o inauguráciu sa požadujú tri zahraničné posudky z troch rôznych krajín. Aj systém podania žiadosti o habilitáciu a inauguráciu prechádza zmenou, o ktorej bližšie informovala prítomných. Tiež pripomenula, že v zásadách habilitačných a inauguračných konaní vznikol orgán tzv. posudzovateľskej komisie, ktorá je zložená zo zabezpečujúcich osôb a súčasne jej úlohou bude posúdiť nielen formálne náležitosti spisu, ale aj expertné posúdenie portfólia. Navrhuje predsedovi Umeleckej rady VŠVU členov komisie a oponentov.

Prof. Zervan v rámci diskusie k tomuto bodu ocenil prepojenosť kvalitatívnych a kvantitatívnych kritérií, ide o flexibilný a variabilný návrh, ako kľúčové sa javí upustenie od tabuľkových kritérií a nasmerovanie na počty, ktoré má ten ktorý habilitant/inauguranciu predložiť. VŠVU je špecifická v tom, že nemá fakulty a tým pádom nemá dvojzložkové kritérium, ale zase existujú tu orgány, ktoré plnohodnotne posúdia a vyhodnotia žiadosti o habilitačné a inauguračné konania, t. zn., že kvalita sa v tomto smere dokáže rozumne posúdiť.

Prof. Kvasnica sa vyjadril k otázke kvality uchádzača (habilitanta/inauguranta) v tom zmysle, že uchádzač získal možnosť pred komisiou demonštrovať svoje kvality. Dôležité je vyvíjanie tlaku na uchádzača, aby sa jasne predstavil a prezentoval pred Umeleckou radou.

Predseda AR VŠVU prof. Michalovič vyjadril presvedčenie, že ak je zabezpečená trojstupňová kontrola, kvalita uchádzača sa prejaví a ide o dostatočnú, resp. prísnu garanciu.

Doc. Koklesová sa vyjadrila k otázke vymedzenia toho, čo možno považovať za tvorivú činnosť. Ťažiskom je umelecká činnosť (či už ide o dielo, návrh diela alebo výkon), ale aj publikačná činnosť, kde sa berú do úvahy hodnotné texty. Taktiež je dôležité integrovať umelecký výskum, akceptovať sympóziá, workshopy, konferencie, kolokviá, ide o pomenovanie aktivít, ktoré môžeme chápať ako tvorivú činnosť; vypustili sa pomenovania „domáce/zahraničné“, naopak, zakomponovali sa pojmy „národný/medzinárodný“.

Predseda AR VŠVU prof. Michalovič veľmi pozitívne oceňuje, že päťicu zabezpečujúcich osôb tvoria pedagógovia s umelecko-pedagogickým titulom „profesor“.

V rámci diskusie sa ešte vyjadrili doc. Kolbiarz Chmelinová a prof. Mitášová k upresneniu terminológie v rámci študijného programu reštaurátorská tvorba. Prof. Kvasnica zareagoval smerom k reštaurovaniu a konzervovaniu, na čo reagoval aj predseda AR VŠVU prof. Michalovič poznámkou, že miera kreativity je iného typu v reštaurovaní, vo voľnej tvorbe a vo vedeckej tvorbe. Prof. Zervan víta v kritériách to, že za dielo, resp. tvorivý výstup považuje aj návrh alebo štúdiu.

4. Záver zasadnutia Akreditačnej rady Vysokej školy výtvarných umení

Predseda rady AR VŠVU prof. Michalovič sa poďakoval zabezpečujúcim osobám za prezentáciu ako učebného plánu doktorandského štúdia na VŠVU (študijné programy

3. stupňa štúdia), tak aj kritérií pre habilitačné a inauguračné konanie na VŠVU. Zároveň sa poďakoval vedeniu VŠVU za veľmi dôsledne a precízne pripravené podklady na zasadnutie AR VŠVU a v neposlednom rade vyjadril poďakovanie aj členom AR VŠVU.

Na záver zasadnutia poprial prítomným pekný zbytok leta a ukončil zasadnutie AR VŠVU na pôde VŠVU.

Súčasťou zápisnice zo zasadnutia AR VŠVU je aj hlasovanie „per rollam“ členiek a člena AR VŠVU, ktorí sa z pracovných dôvodov ospravedlnili z účasti na zasadnutí AR VŠVU. Po oboznámení sa s precízne pripravenými podkladmi zo strany VŠVU je ich hlasovanie¹ nasledovné:

doc. Cenek (člen AR VŠVU, hlasované 24. 8. 2022):

UP DŠ/ študijný program Výtvarné umenie (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Výtvarné umenie (externá forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (externá forma)

Súhlasím

Kritéria pre HK/odbor habilitačného konania Umenie

Súhlasím

Kritériá pre IK/odbor inauguračného konania Umenie

Súhlasím

Mgr. Miháliková (členka AR VŠVU, hlasované 25. 8. 2022):

UP DŠ/ študijný program Výtvarné umenie (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Výtvarné umenie (externá forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (externá forma)

Súhlasím

Kritéria pre HK/odbor habilitačného konania Umenie

Súhlasím

Kritériá pre IK/odbor inauguračného konania Umenie

Súhlasím

Mgr. Beňáčková Rišková (členka AR VŠVU, hlasované: 25. 8. 2022):

UP DŠ/ študijný program Výtvarné umenie (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Výtvarné umenie (externá forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (externá forma)

Súhlasím

¹ Hlasovanie „per rollam“ uvedených členiek a člena AR VŠVU je v printovej podobe archivované v Kancelárii pre kvalitu VŠVU.

Kritéria pre HK/odbor habilitačného konania Umenie

Súhlasím

Kritériá pre IK/odbor inauguračného konania Umenie

Súhlasím

Mgr. Gregorová Stach, PhD. (členka AR VŠVU, hlasované: 25. 8. 2022):

UP DŠ/ študijný program Výtvarné umenie (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Výtvarné umenie (externá forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (externá forma)

Súhlasím

Kritéria pre HK/odbor habilitačného konania Umenie

Súhlasím

Kritériá pre IK/odbor inauguračného konania Umenie

Súhlasím

Mgr. art. Davidson, ArtD. (členka AR VŠVU, hlasované: 26. 8. 2022):

UP DŠ/ študijný program Výtvarné umenie (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Výtvarné umenie (externá forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (denná forma)

Súhlasím

UP DŠ/študijný program Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (externá forma)

Súhlasím

Kritéria pre HK/odbor habilitačného konania Umenie

Súhlasím

Kritériá pre IK/odbor inauguračného konania Umenie

Súhlasím

Bratislava 26. augusta 2022

podpísaný v.r.

prof. PhDr. Peter Michalovič, CSc.

predseda

Akreditačnej rady VŠVU

Zapísala: Mgr. Zuzana Candráková